

ЗАВДАННЯ, СПРЯМОВАНІ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ МОДЕЛІ ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ

О. В. Карпенко, к.е.н., професор,

В. Д. Карпенко, к.е.н., доцент,

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Важливими чинниками забезпечення якості вищої освіти у ХХІ столітті є гармонійне поєднання фундаментальної та практичної підготовки майбутніх бакалаврів та магістрів. Вивчення зарубіжного досвіду та проектування ситуації в Україні дозволяє констатувати, що сучасні роботодавці вимагають від випускників не лише наявності диплома про вищу освіту, оскільки бізнес очікує висококваліфікованих професіоналів із творчим ставленням до роботи, з інноваційним мисленням, із розвинутими інтелектуальними здібностями, практичними навичками роботи та вміннями працювати (співпрацювати) у колективі, що реалізує спільну мету. У цьому контексті актуалізується проблема взаємозв'язку ВНЗ з потенційними роботодавцями.

На рівні держави відсутній механізм, завдяки якому роботодавці залучались би до розробки навчальних планів, формування програм практики та її організації на виробництві, розробки спільних науково-практичних досліджень на замовлення бізнес-структур. Значна кількість підприємств неспроможна самостійно забезпечувати навчання та розвиток персоналу. Це означає, що університет повинен самостійно шукати способи реалізації співпраці з роботодавцями. Тому серед багатьох проектів, започаткованих в університеті, результативними на цьому шляху є:

- діяльність Молодіжного бізнес-центру ПУЕТ, створеного у 2013 р. та націленого на реалізацію державної політики розвитку малого підприємництва через створення сприятливих правових та організаційно-економічних умов для започаткування власного бізнесу, його ведення та розвитку, консалтингову діяльність на рівні регіону із залученням досвідчених підприємців міста, представників громадських організацій;

- започаткований у 2014-2015 н. р. відкритий науково-методологічний семінар «Наука та вища освіта: проблеми взаємодії та виклики сучасної модернізації», учасники якого, ознайомившись із зарубіжним досвідом модернізації освіти почали активне обговорення проблем, пов'язаних з практичною підготовкою та працевлаштуванням студентів, відстеженням їх кар'єрного зростання;

- діяльність Міжнародного науково-освітнього центру ПУЕТ з організації стажування та постійного інформаційно-консультативного супроводу студентів, що перебувають за кордоном (у Туреччині, Німеччині, Польщі, Греції тощо), сприяння одночасному отриманню «подвійних дипломів». Такий досвід випускників особливо цінується роботодавцями на європейському ринку праці та у компаніях з іноземними інвестиціями;

- проекти з отримання додаткових цінностей для студентів, що реалізують Центр німецької мови та культури та кафедра ділової іноземної мови;

- діяльність наукових центрів, лабораторій та кафедр які проводять дослідження, залучаючи студентів і формуючи практичні навички проведення досліджень; проводять заходи науково-практичного характеру, здійснюють консультації за профілем своєї діяльності;

- функціонування Центру зв'язків з виробництвом, що має сталі партнерські угоди з підприємствами – базами практики для студентів усіх спеціальностей. та щорічно проводить Ярмарку вакансій.

На особливу увагу заслуговує досвід проведення у 2013 н. р. виробничого стажування після першого курсу та зміст програм його проведення.

Опрацювання зарубіжного досвіду засвідчує переваги створення у ВНЗ спеціальних структур з різними назвами (Бюро вакансій, Професійний цент чи офіс, Відділ професійної підтримки, Бізнес-інкубатор) та наявності створених веб-сайтів для забезпечення зворотного зв'язку з випускниками та роботодавцями, тому він потребує подальшого вивчення.

Зацікавити роботодавців можна шляхом надання ефективних консультацій студентам, що проходять виробниче стажування (практику) та виконують реальні завдання.

Реалізація місії вищої школи у суспільстві з одного боку та місії університету, а з другого – покращення результатів участі ПУЕТ у рейтингах ВНЗ потребує концентрації зусиль на вирішення наступних завдань.

1. Започаткувати наукові дослідження щодо працевлаштування випускників університету.

2. Удосконалювати започаткований досвід обговорення актуальних питань на засіданнях проблемних семінарів, круглих столів за участю науковців, бізнесменів, власників підприємств, представників місцевої влади та студентів.

3. Забезпечувати реальність спільної співпраці викладачів та студентів, залучених до тимчасових творчих колективів з виконання науково-дослідних тем, особливо тих, що мають регіональне практичне значення.

6. Позиціонувати університет як платформу для обговорення актуальних питань розвитку торгівлі, ресторанного бізнесу, сучасних харчових, інформаційних та педагогічних технологій, менеджменту якості; центр надання консультаційних послуг з ведення бізнесу, бухгалтерського обліку та господарського права, експертизи товарів; центр навчання підприємців та діагностики процесів для потреб навчання та консалтингу.

7. Створити механізм отримання зворотного зв'язку з підприємствами щодо кількості та рівня набутих компетенцій випускниками, що в них працюють.

8. Постійно оновлювати зміст завдань для самостійної роботи, оскільки при її виконанні також формуються практичні навички, забезпечуючи актуальність завдань практиці господарювання. Формувати не лише чітко визначені компетенції, а розвивати здібності генерувати нові ідеї ведення ефективного та соціально відповідального бізнесу.

9. Відповідально розмежовувати практичну та теоретичну складові педагогічної діяльності та наближати зміст теоретичного навчання до практичної діяльності передових вітчизняних та зарубіжних підприємств. Заохочувати залучення до викладання на молодших курсах найбільш досвідчених викладачів-теоретиків, а на старших – викладачів-практиків та власне практиків. Дотримуватися структуро-логічної схеми підготовки фахівця відповідного напрямку підготовки, не порушуючи послідовність формування системних знань задля задоволення особистих амбіцій окремих викладачів, залишаюь вірним концепції студенто-орієнтованого навчання.

10. Схвалити досвід організації виробничої практики (стажування), започаткований кафедрами у 2013-2014 н. р. у разі позитивних відгуків студентів, які її проходили.